

STRATEŠKI PLAN GRADSKOG MUZEJA VINKOVCI ZA RAZDOBLJE 2013. – 2015. GODINA (Izrađeno: lipanj 2012.- kolovoz 2013.)

1. Priprema planiranja

Izrada Strateškog plana Gradskog muzeja Vinkovci za razdoblje 2013.–2015. pokrenuta je Obaviješću o dopuni uvjeta za prijavljivanje programa na Poziv za predlaganje programa javnih potreba Republike Hrvatske za 2013. godinu od 19. travnja 2012. godine.

Svrha Strateškog plana je analiza postojećeg stanja, te utvrđivanje ciljeva, mjera i aktivnosti kako bi se potencijali baštine i muzeja kao institucije uspješnije i učinkovitije koristili kao razvojni resurs na načelima održivog razvoja.

1.1. Organiziranje stručne skupine

Strateški plan izradila je radna skupina u sastavu:

ravnatelj, viši kustos Danijel Petković, mag. hist. & ethno.

član Upravnog vijeća, muzejska savjetnica Maja Krznarić Škrivanko, mag. archeol. & museol.

kustos Anita Rapan Papeša, mag. archeol.

kustos Hrvoje Vulić, mag. archeol.

Strateški plan Gradskog muzeja Vinkovci za razdoblje 2013.–2015. sadrži smjernice i mjere kao okvir za konkretne razvojne projekte. S obzirom na kompleksnost problematike te činjenicu da se Strateški plan po prvi put donosi za Gradski muzej Vinkovci, nužno je u njegovoj provedbi uspostaviti i razvijati čvrstu međudjelnu i međusektorsku povezanost i suradnju. Time se osigurava da Strateški plan bude konzistentan, interno i eksterno koherentan, relevantan i nadasve provediv s djelotvornim i učinkovitim doprinosom cjelovitom razvoju grada Vinkovaca, Vukovarsko-srijemske županije i Republike Hrvatske.

1.2. Definiranje vremenskog razdoblja

S obzirom na postojanje analiza stanja Gradskog muzeja Vinkovci (GMV) i okruženja, samo formuliranje Strateškog plana obavljeno je tijekom lipnja 2012. i kolovoza 2013.godine.

1.3. Definiranje zajedničkih procedura planiranja

Osnovni cilj planiranja je na što optimalniji način iskoristiti postojeće resurse.

Polazeći od kritičkog osvrta na stanje Gradskog muzeja Vinkovci danas, doneseni su prijedlozi što i kako bi trebalo učiniti u cilju poboljšanja osnovne djelatnosti Muzeja (sakupljanje, čuvanje i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobra kao dijela nacionalne i općeljudske baštine, te njihova stručna i znanstvena obrada i sistematizacija u zbirke, trajna zaštita, predočivanje javnosti putem stalnih i povremenih izložaba i pedagoško-edukativnih programa, te objavljivanje podataka i spoznaja o njima putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava). Osim analize stanja Muzeja, analizirano je i okruženje, te dionici koji direktno ili indirektno utječu na poslovanje Muzeja. Utvrđeni su opći i posebni ciljevi, te način i aktivnosti putem operativnog planiranja koje će dovesti do njihovog ostvarenja, kao i odrednice pokazatelja uspješnosti.

U praćenju provedbe i vrednovanja Strateškog plana utvrđeni su glavni ciljevi praćenja i vrednovanja.

1.4. Prikupljanje potrebne dokumentacije i drugih relevantnih informacija

Prilikom izrade Strateškog plana osigurano je sudjelovanje muzejskih djelatnika na koje će se plan odnositi pribavljanjem njihovih mišljenja putem zajedničkih sastanaka Stručnog vijeća.

Proučena je zakonska i podzakonska regulativa i opći akti Gradskog muzeja Vinkovci.

2. Definiranje vizije, misije i vrijednosti

2. 1. Uvodno o Gradskom muzeju Vinkovci

Gradski muzej Vinkovci muzejsku djelatnost obavlja kao javnu službu od interesa za grad Vinkovce, Vukovarsko-srijemsku županiju i Republiku Hrvatsku. Osnivač i vlasnik Muzeja je Grad Vinkovci. Gradski muzej Vinkovci osnovan je aktom lokalnih vlasti 02. studenog 1946.,

a potvrđen od strane Ministarstva prosvjete NRH 07. studenog 1946. godine, broj: 77286-V-3-1946.

Temelj za osnivanje Gradskog muzeja Vinkovci 7. studenog 1946. godine, bila je zbirka kolekcionara Mate Medvedovića koju je Gradsko poglavarstvo Vinkovaca otkupilo još 1942. godine. Kasnije su ovom osnovnom fundusu pridružene arheološka zbirka Matije Klajna i numizmatička zbirka Benka Horvata. Prvi Postav realiziran je 1948. godine s izloženom arheološkom građom u zgradi nekadašnje Vjeresijske banke u Istarskoj ulici. Muzej se useljava na prvi kat današnjeg objekta smještenog na Trgu bana Josipa Šokčevića 16 (kasnobaroknu zgradu sagrađenu početkom 80-ih godina 18. stoljeća za potrebe Zapovjedništva i glavne straže 7. Brodske graničarske pukovnije) 1950. godine, a nakon temeljite adaptacije otvara se Stalni postav 1952. godine s izloženom građom od prapovijesti do 1945. godine. U kasnijem razdoblju pojačava se interes za prikupljanjem kulturno povijesne i etnološke građe, otkupima i darovima, uz prikupljanje arheološke građe putem iskopavanja. Uz mali broj zaposlenika u Muzeju je djelovao i Likovni odjel, koji je u povodu 20. obljetnice Muzeja, 1966. godine izdvojen u samostalnu ustanovu – Galeriju likovnih umjetnosti smještenu od 1970. godine u posebnu zgradu na adresi u Dugoj ulici 3 (u povijesnu građansku zgradu iz 1840. godine). Stalni muzejski postav na prvom katu nije doživljavao veće promjene u koncepciji, osim što je u istočnom dijelu prizemlja 1983. godine adaptiran prostor i otvoren Stalni postav NOB-a za razdoblje Drugog svjetskog rata. Stalni postavi se zatvaraju 1986. godine zbog narušene statike i oštećenja zgrade, a djelomična obnova završena je 1990. godine. Početkom 1991. godine Galerija likovnih umjetnosti ponovno je pripojena Muzeju kao Galerijski odjel. Pred Domovinski rat Muzej je bio u posjedu cijele zgrade s prizemljem i preuređenim potkrovljem. Zbog ratnih događanja u listopadu 1991. godine glavnina muzejske građe izmještena je na sigurnije područje Hrvatske – u prostore Gradskog muzeja Varaždin, gdje je prihvaćena i udomljena do 1997. godine. Tijekom 1992. i dijelom 1993. godine muzejski rad se odvijao u zgradi Galerije do povratka u djelomično adaptiranu i obnovljenu od ratnih stradanja zgradu Muzeja. Zgrada Galerije u kojoj je Galerijski odjel od 2004. godine nosi naziv Galerija likovnih umjetnosti Slavko Kopač. Od 2005. godine Muzej dobiva i treću zgradu u dvorištu glavne zgrade, nekadašnji vinkovački sudski zatvor, u kojoj je smještena Uprava Muzeja, većina ureda, stručna knjižnica te arheološke i povijesne čuvaonice.

Djelatnost Muzeja definirana je u članku 14. Statuta Gradskog muzeja Vinkovci, te zakonima i pravilnicima Republike Hrvatske (Zakon o muzejima (NN 142/98, NN 65/09), Zakon o

ustanovama (NN 76/93; NN 29/97, NN 47/99 - Ispravak i NN 35/08), Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi (NN 47/90, NN 27/93, NN 38/09), te Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju (NN 115/01), Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (NN 108/02), Pravilnik o načinu i mjerilima za povezivanje u sustav muzeja Republike Hrvatske (NN 120/02, NN 82/06), Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije (NN 30/06) i Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u muzejskoj struci (NN 97/10, NN 112/11), kao i općim unutarnjim aktima.).

Gradski muzej Vinkovci je opći muzej, a prema teritorijalnom području obavljanja svoje muzejske djelatnosti je gradski i zavičajni. Temeljna djelatnost ustanove je skupljanje, čuvanje i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobara grada Vinkovaca i vinkovačkog kraja (općine Nuštar, Jarmina, Markušica, Tordinci, Ivankovo, Vođinci, Stari Mikanovci, Andrijaševci, Privlaka, Otok, Nijemci, Tovarnik i Stari Jankovci) te njihova stručna i znanstvena obrada i sistematizacija u zbirke, trajno zaštićivanje muzejske građe i muzejske dokumentacije, muzejskih lokaliteta i nalazišta, njihovo neposredno i posredno predočavanje javnosti putem stalnih i povremenih izložaba, te objavljivanje podataka i spoznaja o muzejskoj građi i dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava, kao i osposobljavanje korisnika muzejskih programa za doživljavanje i usvajanje povijesnih, kulturnih i prirodnih vrijednosti, te razvijanje njihove estetske prijemljivosti kroz edukativnu djelatnost.

U sastavu muzeja organizirani su i ustrojeni slijedeći odjeli:

1. Služba općih poslova
2. Prirodoslovno- šumarski odjel
3. Arheološki odjel sa zbirka
4. Numizmatički odjel
5. Etnološki odjel sa zbirka
6. Povijesni odjel sa zbirka
7. Galerijski odjel sa zbirka
8. Preparatorsko - restauratorska radionica
9. Muzejska knjižnica sa zbirka
10. Pedagoško-edukativna služba
11. Dokumentacijsko – informatički odjel sa zbirka

12. Služba propagande i marketinga

Broj zaposlenih djelatnika u Gradskom muzeju Vinkovci je 18.

2.2. Vizija Gradskog muzeja Vinkovci

Biti izvrsna, vodeća ustanova u kulturi Grada Vinkovaca koja će temeljem rezultata dosljednog stručnog muzejskog rada pridonijeti stvaranju kvalitetnijeg društvenog i kulturnog ozračja u gradu Vinkovcima, te snažno obilježiti identitet grada i okolice.

Gradski muzej Vinkovci želi prije svega u doglednoj budućnosti ostvariti temeljne imovinsko-pravne preduvjete za proširenje svojih trenutno nedostatnih prostornih kapaciteta. To su prije svega oni prostorni preduvjeti koji se odnose na potrebe prijema čuvanje i obrada muzejske građe, (prije svega one arheološke) kao što su depoi i prijemni prostori za pranje, sortiranje i pakiranje građe. Potom postoje potrebe za proširenjem prostornih kapaciteta za preparatorsko-restauratorske radionice (za metal, keramiku i tekstil). U konačnici trenutno ne postoje i dovoljni prostorni

kapaciteti za realizaciju stalnih postava Povijesnog i Galerijskog odjela. Gradski muzej Vinkovci trenutno koristi sveukupno tri zgrade od kojih je samo jedna u vlasništvu Gradskog muzeja Vinkovci dok su druge dvije u vlasništvu Osnivača – Grada Vinkovaca. Jedina zgrada u vlasništvu Gradskog muzeja Vinkovci je reprezentativna kasnobarokna zgrada zapovjedništva nekadašnje 7. brodske graničarske pukovnije smještena na jugozapadnom rubu središnjeg gradskog trga – Trga bana Josipa Šokčevića, br. 16. Izgrađena je 80-ih godina 18. stoljeća i u njoj trenutno ima ukupno 2034 m² korisnog prostora s mogućnosti iskorištenja dodatnih oko 290 m² u trenutno neuređenom i nefunkcionalnom „nadpotkrovlju“. Od toga se u potkrovlju na ukupnoj površini od oko 650 m² nalazi stalni etnološki postav otvoren 2011. godine, dok je na katu Stalni arheološki postav (u izradi) na ukupnoj površini od oko 641 m². Južni dio prizemlja ukupne površine od 268 m² do 2016. godine, a vjerojatnije i kasnije, biti će u najmu za potrebe Gradske kavane. Sjeverni dio prizemlja dijelom se koristi kao izložbeni prostor za povremene tematske izložbe (108 m²) dok se ostatak prizemlja (ukupne površine od 204 m²) koristi dijelom za potrebe preparatorsko-restauratorskih radioni, arheoloških spremišta i kotlovnice. Ispod ovog dijela prizemlja nalazi se i manji podrum površine 56 m². Naša je vizija dovesti sve prostore unutar ove Glavne zgrade Muzeja u funkciju izložbenih i drugih prostora za posjetitelje, kako Etnološkog i Arheološkog u potkrovlju i na prvom katu

tako i buduće Povijesnog postava na cjelokupnoj površini od ukupno 312 m², kao i korištenja trenutno nefunkcionalnog „nadpotkrovlja“ za potrebe povremenih izložbi i drugih događanja.

2.3. Poslanje Gradskog muzeja Vinkovci

Gradski muzej Vinkovci jedna je od najvažnijih gradskih ustanova koja sabire, čuva i prezentira materijalnu i duhovnu prošlost Grada Vinkovaca i vinkovačkog kraja. Valorizacija kulturne baštine i njenih spomeničkih vrijednosti, te njeno očuvanje i prezentacija, svakako je osnovna zadaća Muzeja kao institucije koja čuva i pohranjuje sve oblike čovjekove materijalne kulture. Prezentacija muzejske građe i njena dostupnost građanima putem Stalnih izložbenih postava, kao konačnog oblika izlaganja i kontekstualiziranja cjelokupnog fundusa, ali i organiziranje Povremenih izložbi jedna je od primarnih zadaća muzejskih aktivnosti. Među primarne odrednice Muzeja svakako spada i stručna i znanstvena obrada prikupljene građe, njena trajna zaštita i sistematizacija u zbirke, ali i sustavno vođenje muzejske dokumentacije, kao i briga o lokalitetima i nalazištima. Povodeći se idejom o prezentaciji i interpretaciji muzejske građe u jednom širem kulturnom kontekstu kroz Stalne postave i Povremene izložbe pokušava se prikazati cjelokupna slika kulturno-povijesne, političke i gospodarske situacije vinkovačkog područja. Pri tome je osnovni cilj usmjeren na kontinuitet života i okruženje u kojem su živjele i nastajale mnogobrojne kulture i narodi tijekom 8000 godina duge povijesti vinkovačkog kraja.

Misija Muzeja je da kao središnja kulturna ustanova vinkovačkog kraja u svom znanstvenom polju i svim svojim aktivnostima, u skladu s najvišim standardima izvrsnosti, unaprijedi proučavanje, znanstvenu i stručnu obradu i vrednovanje pokretne i nepokretne kulturne baštine vinkovačkog kraja te prezentira rezultate svojih istraživanja znanstvenoj zajednici i široj javnosti. Muzej pruža podršku korisnicima u dostizanju mudrosti kao temeljnog jamstva postizanja ravnoteže između očuvanog bogatstva baštine i izazova suvremenog razvoja.

2.4. Vrijednosti Gradskog muzeja Vinkovci

Briga za kulturna dobra osnovna je zadaća Muzeja i muzejske struke, a briga za kulturnu baštinu civilizacijska je i moralna obveza svih pojedinaca. Muzeji su institucije koje pohranjuju i štite građu od njenog propadanja kako bi njene vrijednosti i namjena služile ne samo danas već i budućim naraštajima. Upravo poznavanje i briga za vlastitu povijest i kulturu čine prepoznavanje identiteta jedne nacije. Stoga su krajnji korisnici, odnosno glavna

interesna skupina ovog projekta, cjelokupna društvena zajednica prema kojoj je Muzej otvoren u svim svojim segmentima. Svijest o vrijednosti kulturne baštine dugoročno je od ključne važnosti za njezino očuvanje. Stoga je od iznimnog značaja upoznati građane s kulturnom baštinom kroz edukacijske programe, počevši od predškolske pa sve do umirovljeničke razine. Cijeli proces prijenosa znanja potrebno je sustavno razvijati. Obrazovni proces ima za cilj podići svijest o vrijednosti baštine jer bez razvoja svijesti o vrijednosti baštine

očuvanje baštine nema budućnost. Tek nakon toga možemo spriječiti devastaciju kulturne baštine do koje dolazi zbog pretpostavljanja komfora svim drugim vrijednostima. Gradski muzej Vinkovci čuva građu od iznimnog značenja, osobito Gradski muzej Vinkovci konstantno stvara inventivne i atraktivne kulturne sadržaje koji svojom svježinom i vrijednošću motiviraju građane i njihove goste da aktivno sudjeluju u kulturnom životu. Neprocjenjiva vrijednost kulturne baštine prepoznato je kao jedna od pokretačkih snaga grada Vinkovaca, kao dokazano najstarijeg naselja na tlu Europe gdje kontinuitetu kulturne povijesti traje već preko 8000 godina što za sam grad otvara nove moguće prilike u mogućnosti korištenja baštine kao razvojnog resursa.

Stručnost

Postojanje barem jednog stručnog djelatnika u pojedinom odjelu jamstvo je stručnog muzejskog rada u bavljenju materijalnom i nematerijalnom kulturnom i prirodnom baštinom grada Vinkovaca i Vinkovačkog kraja, u upravljanju zbirkama Gradskog muzeja Vinkovci koje predstavljaju neiscrpan izvor za istraživanje i razumijevanje povijesti, te jačanje identiteta stanovnika grada Vinkovaca, vinkovačkog područja i Republike Hrvatske.

Edukativnost

Poticanje stvaranja neformalnog obrazovnog okruženja u kojem najširi spektar korisnika bilo svjesno bilo nesvjesno svoje slobodno vrijeme provodi na kvalitetan način (utvrđivanjem i proširivanjem poznatog, otkrivanjem, istraživanjem i doživljavanjem nepoznatog) te ga potiče na

kritičko razmišljanje i pridonosi osobnom razvoju pojedinca, njegovom samopoštovanju te razvoju zajednice u cjelini. Usmjerenje na programe za djecu i mlade jer se kod njih tek stvara pogled na svijet i sebe samoga, razvija osobnost i društvena osviještenost.

Komunikativnost

Potporna osmišljavanju muzejskih izložbi i drugih oblika prezentacije kulturne i prirodne baštine grada Vinkovaca i vinkovačkog kraja uz korištenje suvremenih tehničkih mogućnosti, a posebno prezentacijom zbirke na internetu u cilju što većeg širenja spoznaja o baštinjenom bogatstvu. U muzejskoj komunikaciji je potrebno iznalaziti nove mogućnosti prezentacije muzejskih predmeta i priča koje oni mogu ispričati i izvan samoga muzeja u javnom prostoru grada, školama, i sl. Javnu sliku muzeja jačati u suradnji s medijima, volonterima, prijateljima muzeja i sl. Inzistiranjem na komunikativnosti jača se upliv Gradskog muzeja Vinkovci na suvremeni, društveni i kulturni trenutak lokalne zajednice

Posebnost muzejskog doživljaja

Poticanje stvaranja muzejskog okruženja u kojem će najširi spektar korisnika zaboraviti stvarnost u kojoj žive, te će im omogućiti aktivno uživanje u lijepom, što će ih učiniti ponosnima i sretnima, sklonijima toleranciji, empatiji i poštivanju drugih i drugačijih.

Obraćanje posebne pažnje programima za djecu i mlade.

Pouzdanost

Gradski muzej Vinkovci surađujući s najširim krugom partnera i suradnika (javna uprava, gospodarski sektor, baštinske ustanove, visokoškolske i znanstvene ustanove, strukovne udruge, ostale udruge građana, pojedinci - profesionalci najrazličitijih profila i amateri, volonteri...) planira, organizira i realizira brojne programe, pri tome posebnu pažnju posvećuje stvaranju transparentnog suradničkog okruženja punog povjerenja.

3. Analiza stanja i okruženja Gradskog muzeja Vinkovci

3.1. SWOT analiza

Snage (S)	Slabosti (W)
Bogata i raznolika materijalna i nematerijalna baština u okružju	Otežani radni procesi povezani s prikupljanjem, zaštitom, istraživanjem, dokumentiranjem i interpretacijom prvenstveno zbog nedovoljnog financiranja i prostornih kapaciteta, i stručni kadar sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu
Jaka baštinska osnova za projekte koji pozicioniraju Vinkovce u nacionalno i regionalno okružje	Nesinkronizirani legislativni okvir za financiranje javnih potreba u kulturi na državnoj i lokalnoj razini
Značajni kreativni potencijal na području s baštinom povezanih aktivnost te stručna osposobljenost i profesionalna razina u ostvarivanju muzejske djelatnosti	Nedostatak sustavnog pristupa stručnom usavršavanju, nedovoljna prisutnost u javnim diskusijama i nedovoljno snažan stav u slučajevima neuvažavanja struke
Svijest o značenju kulture i kulturne baštine za nacionalni kulturni identitet	Nedovoljno izražena i potencirana svijest o vrijednosti lokalne baštine
Prometni i geostrateški položaj grada Vinkovaca	Neprivlačnost vinkovačke panorame (post-željeznička periferija) u odnosu na glavne prometnice (auto-cesta), nedostatak motiva za posjet Vinkovcima, osobito onih koji su u sinergiji s kulturnom ponudom (Vukovar i Ilok)
Atraktivnost lokacija sjedišta Muzeja u samom centru grada	Problemi mikrolokacije: zapuštenost povijesne jezgre, nepostojanje „snage branda“ Gradskog muzeja
Baštinski potencijal u osmišljavanju novih turističkih proizvoda povezanih s kulturom, osobito u uvjetima smanjene industrijske proizvodnje tj. zaposlenosti stanovništva	Nezadovoljavajući odnosi s javnošću i položaj u lokalnoj zajednici

Isticanje kolektivne memorije kao snage u društvu i izvora mudrosti pri donošenju odluka na relaciji očuvanja i inovacije	Nedostatak pristupa za osobe s ograničenom pokretljivošću, nepostojanje sadržaja za različite grupe korisnika (obitelji s djecom, osobe s posebnim potrebama, umirovljenici)
Atraktivni položaj u sinergiji aktivnosti „slobodnog vremena“ lokalnog stanovništva i turista	Nedostatak dodatnih sadržaja i ponude (suveniri, ugostiteljski sadržaji)
Mogućnosti (O)	Prijetnje (T)
Na temelju baštine odnosno kolektivne memorije, muzej ima izrazitu mogućnost regionalnog, međuregionalnog, međunarodnog povezivanja sa srodnim ustanovama, štoviše definiranja i zastupanja interesa Grada Vinkovaca	Osnivač nema strateški plan rješavanja prostornih problema i kulturnog i turističkog razvoja; česte promjene odluka štete muzejskoj djelatnosti
Otvaranje Europskih obzora i fondova prilikom stupanja u EU	Nedostatak strateškog planiranja u kulturi i kulturnoj baštini, kulturnog praćenja i vrednovanja kulturnog razvoja na državnoj i lokalnim razinama (nepostojanje strategije razvoja grada)
Povećanje visine sredstava iz državnog proračuna i povećanje vlastitog udjela.	Nedostatna sredstva i neadekvatan način financiranja programa i projekata, predugi ciklus nominiranja i ostvarenja programa, (jednogodišnje financiranje, nekoordiniranost među izvorima financiranja, mala ulaganja, slaba uključenost lokalnih institucija i privatnog sektora)
Podizanje svijesti područne i lokalne samouprave da kultura, zaštita i očuvanje kulturne baštine i prirode nije samo mjesto troška nego i mogućnost gospodarskog razvitka	Loša gospodarska situacija u regiji (smanjenje proračunskih i izvanproračunskih izvora financiranja, usporavanje investiranja u kulturu i infrastrukturu zaštite kulturne baštine i zaštite prirode na nacionalnoj i lokalnim razinama)

Jačanje poduzetništva u kulturi (senzibiliziranje potencijalnih sponzora iz Vinkovaca za kulturnu baštinu grada)	Nedovoljno razvijena svijest u lokalnoj zajednici o razvojnim potencijalima kulture, kulturne baštine, zaštićenih prirodnih vrijednosti i prirodnih dobara te mogućnostima za njihovo gospodarsko korištenje na osnovi održivog razvoja
Aktiviranje gospodarskih, kulturnih i prirodnih resursa za potrebe muzejske djelatnosti	Komercijalizacija kulture, kulturne baštine i zaštite prirode, ali i problem učinkovite komodifikacije unutar legitimnih okvira

3.2. PEST analiza

Segment okoline		Snaga utjecaja	Značaj	Ukupna ocjena
Politički	Model gospodarenja nepokretnim kulturnim dobrima	-8	8	-64
	Model valorizacije kulturnih projekata i inicijativa	4	8	32
Podsuma				-32
Ekonomski	Zajednički projekti kulture i turizma	4	5	20
	Muzejski prostori i proizvodi kao dio turističke i kulturne ponude	2	5	10
	Sponsoriranje muzejskih sadržaja od strane gospodarskih subjekata	-6	5	-30
	Korištenje EU fondova	0	4	0
Podsuma				0
Socijalni	Suradnja s visokoškolskim i znanstvenim ustanovama	7	6	42
	Pristupačnost objekata za različite kategorije korisnika	-5	5	-25
Podsuma				17
Tehnološki	Specijalizirana web stranica	4	6	24
	Tehnološka opremljenost	3	7	21
Podsuma				45
Suma				30

3.3. Revizija kapaciteta Gradskog muzeja Vinkovci

Unutarnje ustrojstvo po odjelima i službama s nazivom radnih mjesta, brojem izvršitelja i potrebnim brojem izvršitelja je sljedeće:

ODJEL /SLUŽBA/PODODJEL		Broj izvršitelja	Potreban broj izvršitelja
Naziv radnog mjesta			
1. Služba općih poslova – ukupno:		8	13
1.1.	Ravnatelj	1	1
1.2.	Tajnik ili administrativni tajnik	1	1
1.3.	Voditelj računovodstveno-knjigovodstvenih poslova	1	1
1.4.	Računovodstveni referent/blagajnik	1	1
1.5.	Muzejski tehničar, ili viši muzejski tehničar	0	2
1.6.	Fotograf, ili viši fotograf	0	0
1.7.	Telefonist – portir	0	1
1.8.	Domar	1	1
1.9.	Spremačica	4	4
2. Prirodoslovni odjel- ukupno:		0	1
2.1.	Kustos, ili viši kustos, ili muzejski savjetnik	0	1
3. Arheološki odjel- ukupno:		3	3
3.1.	Kustos, ili viši kustos, ili muzejski savjetnik	3	3
4. Numizmatički odjel- ukupno:		0	1
4.1.	Kustos, ili viši kustos, ili muzejski savjetnik	0	1
5. Etnološki odjel- ukupno		1	1
5.1.	Kustos, ili viši kustos, ili muzejski savjetnik	1	1
6. Povijesni odjel- ukupno:		1(0)	2
Pododjel povijernih predmeta:		1(0)	1
6.1.	Kustos, ili viši kustos, ili muzejski savjetnik		
Pododjel povijesnih dokumenata:			
6.2.	Kustos, ili viši kustos, ili muzejski savjetnik ili arhivist, viši arhivist ili arhivski savjetnik	0	1
7. Galerijski odjel- ukupno:		1	1
7.1.	Kustos, ili viši kustos, ili muzejski savjetnik	1	1
8. Preparatorska radionica- ukupno:		2	3
8.1.	Restaurator, ili viši restaurator, ili restaurator savjetnik	0	1
8.2.	Preparator ili viši preparator	2	2
9. Muzejska knjižnica- ukupno:		1	1
9.1.	Diplomirani knjižničar, ili viši knjižničar, ili knjižničar savjetnik	1	1
10. Pedagoško-edukativna služba:			
10.1.	Muzejski pedagog, ili viši muzejski pedagog, ili muzejski pedagog savjetnik	0	1

11. Dokumentacijsko-informatički odjel- ukupno:		1	2
11.1.	Dokumentarist, ili viši dokumentarist, ili dokumentarist savjetnik	0	1
11.2.	Informatičar, ili viši informatičar, ili informatičar savjetnik	1	1
12. Služba propagande i marketinga- ukupno:		0	1
12.1.	Voditelj službe propagande i marketinga	0	1
SVEUKUPNO		18	30

Rad u Muzeju organiziran je po odjelima, a unutar svakog odjela, kojeg vodi po jedan kustos, postoji nekoliko zbirki.

Služba općih poslova obavlja opće, kadrovske i pravne poslove, administrativno-računovodstvene poslove, pomoćne stručne poslove, ostale tehničke poslove, te poslove čišćenja i održavanja muzejskih prostora.

Prirodoslovno-šumarski odjel skuplja, istražuje, čuva, stručno obrađuje i prezentira prirodne. Građa je organizirana u sljedeće zbirke: Šumarska zbirka, Prirodoslovna zbirka i Studijska bioarheološka zbirka

Arheološki odjel skuplja, istražuje, čuva, stručno obrađuje i prezentira muzejsku građu prapovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja te razdoblja ranog novog vijeka. Građa je organizirana u sljedeće zbirke: Prapovijesna zbirka, Antička zbirka, Zbirka seobe naroda, srednjeg i ranog novog vijeka, Lapidarij, kao i Studijska zbirka arheološkog odjela

Prapovijesnu zbirka čine sljedeće zbirke: Zbirka mlađeg kamenog doba ili neolitika; Zbirka bakrenog doba ili eneolitika; Zbirka brončanog doba ; Zbirka željeznog doba; Zbirka Sopot.

Antičku zbirku čine sljedeće zbirke: Zbirka keramičkih posuda, Zbirka keramičkih svjetiljki i kalupa, Zbirka keramičke plastike, Zbirka tere sigilate, Zbirka keramičkog građevinskog materijala, Zbirka antičkog stakla, Zbirka fibula i nakita, Zbirka oruđa, Zbirka oružja, Zbirka koštanih predmeta, Zbirka kamenih predmeta, Zbirka nerazvrstanih antičkih predmeta.

Zbirku seobe naroda, srednjeg i ranog novog vijeka čine zbirke: Zbirka razdoblja seobe naroda; Zbirka ranog srednjeg vijeka; Zbirka kasnog srednjeg vijeka; Zbirka razvijenog srednjeg vijeka; Zbirka ranog novog vijeka.

Numizmatički odjel skuplja, istražuje, čuva, stručno obrađuje i prezentira numizmatičku građu koja je do sada bila organizirana kroz numizmatičke zbirke Arheološkog i povijesnog odjela.

Građa numizmatičkog odjela organizira se u sljedeće zbirke: Zbirka keltskog novca; Zbirka antičkog novca; Zbirka srednjovjekovnog i ranonovovjekovnog novca; Zbirka kovanog novca 18.- 20. stoljeća; Zbirka papirnog novca i drugih vrijednosnih papira; Zbirka odlikovanja, medalja i značaka; Zbirka spomenica i plaketa.

Etnološki odjel skuplja, istražuje, čuva, stručno obrađuje i prezentira građu koja se odnosi na materijalnu, duhovnu i socijalnu tradicijsku kulturu vinkovačkog kraja. Građa je organizirana u sljedeće zbirke: Zbirka gospodarstva; Zbirka pokućstva; Zbirka predmeta kućnog inventara; Zbirka posoblja; Zbirka narodnih nošnji; Zbirka nakita; Zbirka različitih uporabnih i ukrasnih tekstilija; Zbirka rukotvorstva; Zbirka obrtništva; Zbirka sakralnih predmeta; Zbirka običajnih predmeta; Zbirka narodne umjetnosti, Zbirka predmeta za igru i zabavu; Zbirka predmeta izvan Slavonije, Hrvatske, Europe; Etnološka zbirka – Ostalo.

Povijesni odjel skuplja, istražuje, čuva, stručno obrađuje i prezentira povijesnu i kulturno-povijesnu građu iz razdoblja od razvijenog i kasnog srednjeg vijeka do suvremenog doba. Građa je organizirana u dva pododjela: Pododjel povijesnih predmeta i Pododjel rukopisne i tekstopisne građe

Pododjel povijesnih predmeta čine sljedeće zbirke:

Zbirka oružja, vojne i lovačke opreme, odora te pribora; Zbirka zastava, zastavnih vrpce i grbova; Tehnička zbirka; Zbirka predmeta od keramike i stakla; Zbirka pečata i pečatnjaka, Zbirka nerazvrstanih povijesnih predmeta

Pododjel povijesnih dokumenata čine sljedeće zbirke:

Zbirka razglednica, starih fotografija i crteža; Zbirka diploma, plakata, letaka i drugih tiskopisa; Kartografska zbirka; Zbirka rukopisne građe; Dokumentarna zbirka radničkog pokreta i NOB-a vinkovačkog kraja

Galerijski odjel skuplja, istražuje, čuva, stručno obrađuje i prezentira umjetničku građu iz razdoblja od 18. stoljeća do danas. Građa je organizirana u sljedeće zbirke:

Zbirka slikarstva; Zbirka skulpture; Zbirka grafike i crteža; Zbirka Vanje Radauša; Zbirka Antuna Babića; Zbirka Slavka Kopača; Zbirka Đurđene Zaluški

Preparatorsko-restauratorska radionica obavlja poslove preventivne zaštite, konzervacije i restauracije muzejske građe i muzejske dokumentacije, te druge pomoćne stručne i tehničke poslove kao i poslove izrade muzejskih replika i suvenira. Njezin rad organiziran je kroz specijalizirane radionice: za keramiku i staklo; metal; tekstil, kožu i drvo.

Muzejska knjižnica, nabavlja, čuva, stručno obrađuje i prezentira knjižnu građu iz razdoblja od 16. stoljeća do danas, pretežno iz područja humanističkih znanosti, opće priručnike, stručnu literaturu, i drugu tiskanu građu, a organizirana je u sljedeće zbirke: Zavičajna zbirka, Zbirka rariteta, Zbirka novina i hemeroteke, Zbirka serijskih publikacija, Zbirka stručne literature, Zbirka različitih tiskovina (pozivnica, plakata..), Studijska knjižnična zbirka.

Pedagoška-edukativna služba u Muzeju obavlja poslove iz pedagoško-edukativne djelatnosti, koji imaju zadatak specijalnim programima i aktivnostima promovirati Muzej i njegovu građu prema javnosti (predavanja, radionice, igraonice, izložbe, posebna vodstva i druge aktivnosti), približiti ga i osigurati informacije o programima i djelatnosti ustanove, prilagođene korisnicima svih dobnih skupina i osobama s posebnim potrebama, kako bi boravak u Muzeju bio poučan i zabavan.

Dokumentacijsko-informatički odjel u Muzeju obavlja poslove informatičkog održavanja i podrške računalnih sustava te baza podataka, poslove digitalizacije muzejske građe i dokumentacije te vođenja sve propisane muzejske dokumentacije o djelatnosti muzeja, te

popratne i dopunske fondove i zbirke koji su organizirani prema medijima prikazivanja i prema sadržaju.

Služba propagande i marketinga u Muzeju obavlja zadaće sustavnog obavještanja tiskovnih i elektroničkih medija o aktivnostima Muzeja, te sve zadaće marketinške djelatnosti kao sredstava promicanja muzejskog programa i ugleda Muzeja u javnosti. Služba propagande i marketinga vodi poslove plasmana muzejskih proizvoda i usluga poput prodaje muzejskih suvenira i tiskovina, ulaznica, stručnih vodstva kao i svih drugih muzejskih usluga potencijalnim korisnicima. Također vodi sve poslove vezane uz sklapanje sponzorskih i drugih ugovora koji se odnose na financiranje Muzeja.

Lokacije od strateškog značaja s neriješenim pravnim statusom, a u kojima GMV vidi razvojni potencijal:

- **Muzejski kompleks – svi objekti i čestice koje potencijalno čine muzejski kompleks, a čiji pravni status nije riješen**
- **Meraja (temelji romaničke i gotička crkva – najstariji samostojeći zidani objekt u Vinkovcima)**
- **Arheološki lokalitet i park Sopot**
- **Arheološki lokalitet i park Kamenica**
- **Rokovačke zidine (ostaci franjevačkog samostana i crkve iz 15. st.)**

Za navedene lokacije treba definirati pravni status i buduću namjenu, kao i izradu projektne dokumentacije.

3.4. Analiza dionika

U procesu planiranja, analizirani su djelokrug, obveze, odgovornosti, očekivanja, rizici i podrška svih dionika relevantnih za područje provedbe

Strateškog plana Gradskog muzeja Vinkovci te su identificirani sekundarni dionici - oni s kojima je / ili bi Muzej trebao biti u partnerskom ili suradničkom odnosu i primarni dionici - muzejski korisnici.

Na temelju provedene analize vidljivo je da strateško djelovanje Gradskog muzeja Vinkovci najsnažniju potporu ima u kulturnom sektoru, no ta potpora ne podrazumijeva stvarni, politički utjecaj na rješavanje problema Gradskog muzeja Vinkovci iznesenih u ovom Strateškom planu i ne podrazumijeva osiguravanje financijskih sredstava potrebnih za djelovanje Muzeja. Pri tome je riječ isključivo o stručnoj muzejskoj suradnji na

zajedničkim izložbenim projektima, polju edukacije djelatnika Muzeja, digitalizacije dokumentacije u okviru integriranog muzejskog programa

M++ i sl. Dionici iz sektora javne uprave, turističkog sektora, sredstava javnog priopćavanja te opće javnosti nemaju cjelovitu sliku o kulturnom, društvenom i ekonomskom potencijalu pohranjenom u Gradskom muzeju Vinkovci.

DIONICI		STAV/INTERES (pozitivan-negativan) Ljestvica: +++ 0 - - -	UTJECAJ/SNAGA (jak-slab) Ljestvica: +++ 0 - - -
KORISNICI			
PRIMARNI	Stručnjaci i umjetnici	++	++
	Udruge	+	++
	Kolekcionari	++	+
	Ostali korisnici	+	+
SEKTOR JAVNE UPRAVE			
SEKUNDARNI	Grad Vinkovci	+	++
	Ministarstvo kulture	+	++
	Ministarstvo turizma	0	++
	Županija Vukovarsko-srijemska	+	++
KULTURNI SEKTOR			
SEKUNDARNI	Konzervatorski odjel	++	++
	MDC	0	+
	Muzeji i galerije unutar RH	++	+
	Muzeji i galerije izvan RH	++	+
	Muzejske institucije u županiji	+	++
	Gradske ustanove u kulturi	++	+
OBRAZOVNI SEKTOR			
SEK.	Školstvo (pred-, osnovno i srednje)	+	++
	Više i visoko obrazovanje	0	++
TURISTIČKI I GOSPODARSKI SEKTOR			
SEK.	Turistička zajednica grada Vinkovaca	++	++
	Turistička zajednica VUSŽ	++	++
	HTZ	-	++
	Gospodarski subjekti	-	++
PROMIDŽBA I MARKETING			
	Mediji	+	+++

3.4.1. Korisnici

Zanimanje publike i korisnika za djelovanje Gradskog muzeja Vinkovci postoji, ali se slabo povećava. Lokalne udruge i pojedinci (amateri, kolekcionari) često iskorištavaju riječi muzej, galerija ili izložba u kontekstu svojih projekata koji sadržajno ne zadovoljavaju niti minimalne standarde definirane najšire shvaćenim okvirima suvremenog upravljanja baštinom, što u javnosti dovodi do stvaranja iskrivljene slike o tome što jest i čemu služi Gradski muzej Vinkovci. Ovakve zabune štete javnoj slici o muzeju, ometaju njegovo djelovanje i ograničavaju širenje njegovog utjecaja na kulturni i društveni život lokalne zajednice.

3.4.2. Sektor javne uprave

Grad Vinkovci

Grad Vinkovci je jedinica lokalne samouprave koja obuhvaća 35.000 stanovnika, a nalazi se na krajnjem sjeveroistoku Hrvatske, između Dunava i Save, smješten uz rijeku Bosut. Grad i njegovo šire područje smješteno je na 78-125 m nadmorske visine, s površinom od 102.805 ha, od čega 60.623 ha oranica i 29.149 ha pretežito hrastovih i jasenovih šuma, s blagom kontinentalnom klimom, te s dovoljnim i povoljnim rasporedom oborina.

Na temelju Zakona o regionalnoj i lokalnoj samoupravi Grad je osnivač triju kulturnih ustanova: Gradske knjižnice i čitaonice, Gradskog kazališta i Gradskog muzeja Vinkovci.

Preko svog Upravnog odjela za društvene djelatnosti pokreće i nadzire provođenje programa i projekata u području kulture pri čemu osigurava

uvjete za funkcioniranje samih ustanova kroz zadovoljavanje materijalnih troškova, ali i realizaciju kulturnih programa, a sve s ciljem zadovoljenja potreba građanstva u području kulturnih djelatnosti, te poticanja djelovanja i rast kvalitete programa institucija i pojedinaca u kulturi.

Ministarstvo kulture

Ministarstvo kulture stvara uvjete za obavljanje i razvoj djelatnosti kulture, skrbi o kulturnoj i prirodnoj baštini na nacionalnoj razini. Ustrojstvo i

djelokrug Ministarstva ima dalekosežni direktni i indirektni utjecaj na djelatnost Gradskog muzeja Vinkovci i njegov daljnji razvoj. Pri tom njegova uloga nije samo u osiguranju proračunskih sredstava, nego i u stvaranju zakonskih osnova za funkcioniranje kulturnih ustanova. Značajna je uloga strateških dokumenata koje Ministarstvo donosi, a kojima određuje prioritete, uvjete poslovanja i financiranja.

3.4.3. Kulturni sektor

Konzervatorski odjel

Konzervatorska djelatnost odnosno zaštita i očuvanje kulturne baštine provodi se kroz Upravu za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture u čijem je sustavu mreža konzervatorskih odjela. Teritorijalnom podjelom, konzervatorski odjeli Uprave za zaštitu kulturne baštine organizirani su prema županijskom ustroju. Konzervatorski odjeli provode prikupljanje podataka o kulturnim dobrima. Aktivnost objedinjuje dokumentiranje, istražne radove te izradu elaborata, inventarizaciju pokretnih kulturnih dobara, kao i pohranjivanje podataka. Gradski muzej Vinkovci ima dobru suradnju sa Konzervatorskim odjelom u Vukovaru, a poboljšanja bi se mogla ostvariti vezano za intenzivnije osmišljavanje i realizaciju partnerskih i suradničkih programa prezentacije kulturne baštine Grada Vinkovaca i vinkovačkog kraja.

Muzejski dokumentacijski centar (MDC)

Muzejski dokumentacijski centar je javna ustanova koja putem svoje osnovne djelatnosti - dokumentacijske, informacijske, savjetodavne, muzeološke, istraživačke, obrazovne, izdavačke, knjižnične i izložbene sudjeluje u razvoju hrvatske i svjetske muzejske zajednice, te je središnja komunikacijska točka hrvatske muzejske zajednice, koordinator sustava (mreže) muzeja, mjesto inicijativa, učenja i razmjene znanja i iskustava, ali i mjesto promidžbe hrvatskih muzeja u zemlji i inozemstvu. MDC i Gradski muzej Vinkovci uspješno surađuju na stručnom planu i edukaciji muzejskih djelatnika, popularizaciji djelovanja muzeja, sustavnom praćenju rada muzeja i sl.

Gradske kulturne ustanove i udruge

Gradske kulturne ustanove dijele brojne zajedničke probleme poglavito vezane uz financiranje i organizaciju djelovanja. Usklađivanjem posebnih ciljeva svake pojedine ustanove unutar širih razvojnih strategija stvorile bi se osnove za kvalitetne i trajne partnerske i suradničke odnose među njima.

3.4.4. Obrazovni sektor

Na području grada Vinkovaca djeluje 7 osnovnih škola, 8 srednjih škola te 3 fakultetska smjera.

Odgojno-obrazovni sustav je jedan od osnovnih uvjeta društvenog života, društvenog razvoja i napretka. Razvoj društva temeljenog na znanju, proces globalizacije, nove tehnologije, nove društvene vrijednosti stvaraju nove potrebe na razini pojedinca i na razini društva. Suočeni s velikim

izazovima koji utječu na razvoj odgojno-obrazovnog sustava zahtjevi za brzim stjecanjem znanja i vještina, potreba cjeloživotnog učenja, zahtjevi za novim kompetencijama pojedinca

koji stavljaju naglasak na razvoj kreativnosti, inovativnosti, rješavanja problema, kritičkog mišljenja, izazovi su za koje je potrebna suradnja odgojno-obrazovnog sustava s drugim institucijama. Pri tom su vrijednosti razumijevanje prošlosti i vrijednosti kraja, dakle vlastitog identiteta, područje suradnje škola i Muzeja.

Gradski muzej Vinkovci otvoren je za suradnju i sa svim visokoškolskim ustanovama u Republici Hrvatskoj u smislu organiziranja i izvođenja terenske i praktične nastave za studente.

3.4.5. Turistički i gospodarski sektor

Turistički sektor putem nacionalne turističke zajednice (HTZ), te županijske i gradske turističke zajednice promiče identitet i ugled hrvatskog turizma, a temeljem Strategije razvoja kulturnog turizma prezentira turistima kulturnu i prirodnu baštinu i sudjeluje u stvaranju kulturnoturističkih proizvoda. Gradski muzej Vinkovci otvoren je za suradnju s gradskom i županijskom turističkom zajednicom u pogledu podizanja razine kvalitete kulturno-turističkih proizvoda temeljenih na vinkovačkoj baštini i to preko programa koji bi za cilj imali produbljivanje znanja vinkovačkog stanovništva o lokalnoj i nacionalnoj kulturnoj i prirodnoj baštini, te razvijanje svijesti o vrijednostima i značaju vinkovačke baštine. Intenzivnija suradnja Muzeja s turističkim i gospodarskim sektorom, uvažavanje te bolje koordiniranje postojećih odnosa doprinijelo bi osmišljavanju i realizaciji uspješnijih, izvrsnih i održivih kulturno-turističkih proizvoda oblikovanih temeljem visokih stručnih kriterija, a ne načelom pokušaja i pogrešaka.

3.4.6. Promidžba i marketing

Gradski muzej Vinkovci u budućnosti treba uložiti više napora u izgradnju partnerstva i suradnje s nacionalnim i lokalnim sredstvima javnog priopćavanja kako bi prezentirao svoju djelatnost i pojačao svoju ulogu u zajednici.

3.5. Analiza budućih trendova i mogućnosti razvoja

Muzej će se intenzivnije usmjeriti na afirmaciju i bogaćenje kulturnog identiteta zajednice, na veće sudjelovanje u kulturnom životu, te promicanje kulturne suradnje stvaranjem novih plodonosnih veza s različitim subjektima na lokalnom, ali i širem regionalnom području. Osnovni preduvjet za to je sustavno jačanje sposobnosti, znanja i vještina zaposlenika u Muzeju za učinkovitiji i uspješniji razvoj muzejskih djelatnosti, a osobito za održivo korištenje muzejske baštine. Pri tom je važna kontinuirana i stalna primjena svih oblika kontekstualizacije (predmeta, informacija) i funkcionalnost muzejske poruke, posebno u smislu pomoći u analizi i kritičkom promišljanju. Nastojat će se u praksu Muzeja uvesti

sistematično inoviranje u smislu participacije korisnika, njihovog sudjelovanja u razvoju i vrednovanja svakodnevnice kroz stvaranje pretpostavki za samoanalizu, analizu i definiranje identiteta (pojedince i zajednice). U tom kontekstu Muzej treba postati relevantni i nezaobilazni su kreator gradske kulturne politike, prepoznatljiv i poželjan partner, a ne opterećenje zajednici.

3.5. Analiza budućih trendova i mogućnosti razvoja

Muzej će se intenzivnije usmjeriti na afirmaciju i bogaćenje kulturnog identiteta zajednice, na veće sudjelovanje u kulturnom životu, te

promicanje kulturne suradnje stvaranjem novih plodonosnih veza s različitim subjektima na lokalnom, ali i širem regionalnom području.

Osnovni preduvjet za to je sustavno jačanje sposobnosti, znanja i vještina zaposlenika u Muzeju za učinkovitiji i uspješniji razvoj muzejskih

djelatnosti, a osobito za održivo korištenje muzejske baštine. Pri tom je važna kontinuirana i stalna primjena svih oblika kontekstualizacije

(predmeta, informacija) i funkcionalnost muzejske poruke, posebno u smislu pomoći u analizi i kritičkom promišljanju. Nastojat će se u praksu

Muzeja uvesti sistematično inoviranje u smislu participacije korisnika, njihovog sudjelovanja u razvoju i vrednovanja svakodnevnice kroz

stvaranje pretpostavki za samoanalizu, analizu i definiranje identiteta (pojedince i zajednice).

U tom kontekstu Muzej treba postati relevantni i

nezaobilazni sukreator gradske kulturne politike, prepoznatljiv i poželjan partner a ne opterećenje zajednici.

Za postizanje takvih ciljeva Muzej će sve više pažnje, pored stručnog rada, morati posvetiti unapređenju svog menadžmenta, pomno planiranom

medijskom prezentiranju i primjeni suvremenih tehnologija u funkcioniranju ustanove i u komunikaciji s publikom. Dobro upravljanje svim

resursima muzeja postaje značajno u trenutku kad se smanjuju stalni izvori financiranja baštinskih ustanova, a u okruženju se pojavljuju nove

atrakcije za publiku. Ukratko, Muzej se danas mora prilagoditi tržištu i tržišnim odnosima. Te će prilagodbe osigurati s jedne strane podizanje

kvalitete djelovanja Muzeja, ali i unapređenje svih funkcija njegovog menadžmenta – planiranja, organiziranja, koordiniranja i vrednovanja.

4. Posebni ciljevi te načini oblikovanja/ aktivnosti i očekivani rezultati u trogodišnjem razdoblju

1. poticanje kvalitetnijeg funkcioniranja Muzeja u smislu očuvanja, zaštite, istraživanja i promocije muzejske baštine kao i ostvarivanja društvene uloge muzeja
2. veća dostupnost kulturne baštine u digitalnom okruženju
3. poticanje institucionalne i izvaninstitucionalne međuregionalne i međunarodne suradnje

5. Posebni ciljevi

- 1.1. razvoj muzejske infrastrukture
- 1.2. povećanje razine inventiranosti, istraženosti, obrade i prezentacije, te zaštite i očuvanja muzejske građe i spomeničke baštine
- 1.3. upravljanje radnom uspješnosti
- 1.4. prepoznavanje potreba zajednice
- 1.5. stvaranje dobre slike muzeja u javnosti
- 1.6. partnerstvo s drugim subjektima (kulturnim, obrazovnim, gospodarskim)
- 2.1. uvođenje novih oblika komunikacije i novih medija u prezentaciji muzejske građe
- 3.1. izgradnja mreže partnerstva i suradnja na izradi projekata

6. Načini ostvarenja i aktivnosti

- 1.1.1. obnova i stavljanje u funkciju što većeg broja objekata unutar obuhvata Muzejskog kompleksa, Arheoloških parkova Sopot i Kamenica
- 1.1.2. adaptacija izložbenog i prijemnog prostora galerije i muzeja
- 1.1.3. u dogovoru sa stručnim službama iznalaženje najpogodnijih načina za rješavanje problema čuvaonica i odgovarajuće pohrane građe
- 1.2.1. definiranje politike prikupljanja
- 1.2.2. uspostava praćenja zaduženja i realizacije u registraciji pojedinih zbirki i razini kvalitete dokumentacije
- 1.2.3. izrada plana istraživanja (terenska, arhivska i druga)
- 1.2.4. izrada plana preventivne zaštite i restauracije muzejske građe
- 1.2.5. poticanje prezentacije obrađene građe kroz izdavačku djelatnost

1.2.6. kvalitetna izložbena aktivnost (poticanje zajedničkih projekata i suradnje među odjelima koji će omogućiti učinkovitije korištenje ljudskih i financijskih potencijala)

1.2.7. intenziviranje aktivnosti oko očuvanja i prezentiranja nematerijalne baštine

1.3.1. revizija sistematizacije radnih mjesta s obzirom na potrebe

1.3.2. poticanje cjeloživotnog obrazovanja i edukacije muzejskog osoblja

1.3.3. praćenje ključnih zbivanja vezanih za struku kao i onih koja utječu na muzejski sektor

1.3.4. promicanje ICOM-ovih smjernica i etike struke

1.4.1. procjena potreba za adekvatno izvođenje radnih procesa

1.4.2. zalaganje za uvođenje normativa i standarda u procjeni rada muzeja, te uvođenja raznih oblika poticanja i motiviranja zaposlenika

1.4.3. poticanje procjene i samoprocjene rezultata rada

1.4.4. usklađivanje godišnjih planova rada sa strateškim ciljevima, politikom muzeja i poslanjem, te nacionalnom legislativom

1.5.1. analiziranje strukture posjetitelja u svrhu unapređivanja djelatnosti

1.5.2. uvođenje edukativnih programa za ciljne skupine korisnika

1.5.3. osiguravanje pristupačnosti osobama s ograničenom pokretljivošću

1.5.4. razvijanje infrastrukture za posjetitelje

1.5.5. definiranje prisutnosti GMVk

1.6.1. upotreba vizualnog identiteta u svakodnevnom radu GMVk

1.6.2. jača marketinška aktivnost na stvaranju i promicanju identiteta muzeja, njegove vizualne i medijske prepoznatljivosti

1.6.3. kvalitetna i intenzivna komunikacija s medijima, sponzorima i donatorima

1.6.4. podizanje razine dostupnosti informacija o muzejskoj građi korisnicima

1.7.1. poboljšanje suradnje sa subjektima na čuvanju baštine vinkovačkog kraja

1.7.2. sadržaji i programi za izvođenje zavičajne nastave u muzeju

1.7.3. uključivanje muzeja u aktivnosti kulturnog turizma koje su zacrtane i Nacionalnom strategijom razvoja selektivnih oblika turizma

2.1.1. kontinuirana nadogradnja informatičke opreme i nadogradnja muzejskih dokumentacijskih programa M++, S++ i K++

2.1.2. digitalizacija zbirki

2.1.3. poboljšanje web stranica i predstavljanje na Internetu (društvene mreže)

2.1.4. publiciranje zbirki na elektronskim medijima ili web stranici muzeja

2.1.5. osmišljavanje novih interaktivnih i animacijskih sadržaja za posjetitelje

3.1.1. tuzemna međumuzejska suradnja

3.1.2. međunarodna suradnja

7. Pokazatelji uspješnosti

Kako bi Strateški plan bio učinkovit i uspješan, moraju se osmisliti i osigurati elementi za njegovu provedbu i to: sredstva za operacionalizaciju i provedbu koja omogućuju cjelovit pregled i strukturu svih aktivnosti potrebnih za provedbu, financiranje, praćenje i vrednovanje. Njime se razrađuju i konkretiziraju specifični ciljevi, definiraju aktivnosti koje su potrebne da bi se ciljevi ostvarili, određuju rokovi i dinamika provedbe, utvrđuju potrebni resursi, te određuju indikatori napretka.

Opći ciljevi	Posebni ciljevi	Aktivnosti	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Dinamika realizacije		
					2013	2014	2015
1. poticanje kvalitetnijeg funkcioniranja Muzeja u smislu očuvanja, zaštite, istraživanja i promocije muzejske baštine kao i ostvarivanja društvene uloge muzeja	1.1. razvoj muzejske infrastrukture	1.1.1. obnova i stavljanje u funkciju što većeg broja objekata: Muzejski kompleks, Arheološki park Sopot, Kamenica	Izrada projektnih zadataka	%		25	50
			Izrada nacrtne i izvedbene dokumentacije	%		25	50
			Izvedba	%			10
		1.1.2. adaptacija izložbenog i prijemnog prostora galerije i muzeja		%		10	20
		1.1.3. u dogovoru sa stručnim službama iznalaženje najpogodnijih načina za rješavanje problema čuvaonica i odgovarajuće pohrane građe		%		10	20

1.2. povećanje razine inventiranosti, istraženosti, obrade prezentacije, zaštite i očuvanja muzejske građe i spomeničke baštine	1.2.1. definiranje politike prikupljanja	Izjava o politici prikupljanja	%		100	
		Plan prikupljanja građe	%			100
	1.2.2. uspostava praćenja zaduženja i realizacije u registraciji pojedinih zbirki i razine kvalitete dokumentacije	Povećanje inventiranosti muzejske građe	%	10	20	40
		Registracija zbirki	%	10	20	40
		Revizija muzejske građe	%		100	
	1.2.3. izrada plana istraživanja (terenska, arhivska i druga)	Izrada plana	%		50	100
	1.2.4. izrada plana preventivne zaštite i restauracije muzejske građe	izrađen plan preventivne zaštite i restauracije muzejske građe s popisom prioriteta, financijskim pokazateljima i etapama realizacije	%		100	
	1.2.5. poticanje prezentacije obrađene građe kroz izdavačku djelatnost	nova izdanja u ediciji Katalozi i monografije u seriji Acta Musei Cibalensis	Kom.	1	1	1
	1.2.6. kvalitetna izložbena aktivnost (poticanje zajedničkih projekata i suradnje među odjelima koji će omogućiti učinkovitije korištenje ljudskih i financijskih potencijala)	Stalni arheološki postav	%			100
		Muzeološka koncepcija Stalnog povijesnog i galerijskog postava	%		50	100
		Povremene izložbe iz fundusa	Kom	4	4	5
	1.2.7. intenziviranje aktivnosti oko očuvanja i prezentiranja nematerijalne baštine	Stvaranje i razvijanje novih zbirki dokumenata nematerijalne kulture vinkovačkog kraja	%	5	10	15

1.3. upravljanje radnom uspješnosti	1.3.1. procjena potreba za adekvatno izvođenje radnih procesa	Snimka radnih procesa u GMVk	%		100	
	1.3.2. zalaganje za uvođenje normativa i standarda u procjeni rada muzeja, te uvođenja raznih oblika poticanja i motiviranja zaposlenika	izrađen Pravilnik o nagrađivanju	%			100
	1.3.3. poticanje procjene i samoprocjene rezultata rada	formiranje tima za kvalitetu i imenovanje vanjskih prijatelja muzeja	%		100	
	1.3.4. usklađivanje godišnjih planova rada sa strateškim ciljevima, politikom muzeja i poslanjem, te nacionalnom legislativom	usvojen godišnji plan i program sukladan Strateškom planu	%	100	100	100

1.4. prepoznavanje potreba zajednice	1.4.1. analiziranje strukture posjetitelja u svrhu unapređivanja djelatnosti	uveden integrirani sustav naplate i evidencije posjetitelja	%	100		
		napravljen analiza strukture posjetitelja s osvrtom na ciljne skupine korisnika	%		100	
	1.4.2. uvođenje edukativnih programa za ciljne skupine korisnika	uvedeni edukativni programi za ciljne skupine korisnika	Kom.		1	2
		1.4.3. osiguravanje pristupačnosti osobama s ograničenom pokretljivošću	izrada arhitektonskog rješenja	Kom.		1
	izvođenje					1
	1.4.4. razvijanje infrastrukture za posjetitelje	formirani info punktovi i odmorišta	%			100
		osmišljeni muzejski suveniri i organizirana prodaja	%			100
	1.4.5. definiranje prisutnosti GMVk	poticanje i sudjelovanje u javnoj raspravi o Muzejskom kompleksu, Arheološkom parku Sopot i Kamenici	%	100		

1.5. stvaranje dobre slike muzeja u javnosti	1.5.1. upotreba vizualnog identiteta u svakodnevnom radu GMK-a	izrađen muzejski inventar s vizualnim identitetom	%	20	50	100
	1.5.2. jača marketinška aktivnost na stvaranju i promicanju identiteta muzeja, njegove vizualne i medijske prepoznatljivosti	izrađeni promotivni materijali i njihova distribucija	Kom.	1	1	1
	1.5.3. kvalitetna i intenzivna komunikacija s medijima, sponzorima i donatorima	veća zastupljenost u medijskom prostoru	%	25	50	75
		povećan broj sponzorskih i donatorskih ugovora	Kom.	3	4	5
1.5.4. podizanje razine dostupnosti informacija o muzejskoj građi korisnicima	uspostavljena jedinstvena terminologija sustava pretraživanja	%	10	30	50	

1.6. partnerstvo s drugim subjektima (kulturnim, obrazovnim, gospodarskim)	1.6.1. poboljšanje suradnje sa subjektima na čuvanju baštine vinkovačkog kraja	definirani zajednički ciljevi i projekti	%	15	30	60
	1.6.2. sadržaji i programi za izvođenje zavičajne nastave u muzeju	izrada radnih listića povezanih s kurikulumom	Kom.			1
	1.6.3. uključivanje muzeja u aktivnosti kulturnog turizma koje su zacrtane i Nacionalnom strategijom razvoja selektivnih oblika turizma	suradnja s TZ i turističkim agencijama u programima zajedničkog oglašavanja i promocije na sajmovima	Kom.	1	2	3
		poticanje primjerenih kulturnih programa u prostorima muzeja (koncerti, predstave, promocije,...)	Kom.	8	8	10

2. veća dostupnost kulturne baštine u digitalnom okruženju	2.1. uvođenje novih oblika komunikacije i novih medija u prezentaciji muzejske građe	2.1.1. kontinuirana nadogradnja informatičke opreme i nadogradnja muzejskih dokumentacijskih programa M++, S++ i uspostava K++	unesen revidiran bibliotečni fond u K++	%	40	80	100
		2.1.2. digitalizacija zbirki	povećan broj digitaliziranih zbirki	%		15	30
		2.1.3. web stranica i predstavljanje na Internetu	kreirana web stranica, društvene mreže	%	100		
		2.1.4. publiciranje zbirki na elektronskim medijima ili web stranici muzeja	povećan broj zbirki na elektronskim medijima i izbor iz zbirki na web stranici muzeja	%		15	30
		2.1.5. osmišljavanje novih interaktivnih i animacijskih sadržaja za posjetitelje	uvedeni interaktivni sadržaj za posjetitelje	Kom.	0	1	5

3. poticanje institucionalne i izvaninstitucionalne međuregionalne i međunarodne suradnje	3.1. izgradnja mreže partnerstva i suradnja na izradi projekata	3.1.1. tuzemna međumuzejska suradnja	organizacija zajedničkih izložaba i ostalih projekata	Kom.	3	4	5
			razmjena programa	Kom.	2	3	4
		3.1.2. međunarodna suradnja	zajednički projekti međunarodne suradnje	Kom.	1	1	1
			gostovanja samostalnih muzejskih projekata u inozemstvu	Kom.	0	1	1
			gostovanja međunarodnih projekata u muzeju	Kom.	1	1	1
			sudjelovanje na europskim financijskim natjecanjima	Kom.	1	2	3

8. Praćenje i vrednovanje

Današnji trendovi razvoja i globalizacije potiču Muzej da u jedinstvenosti i kvaliteti onoga čime se bavi, potvrđuje svoju djelotvornost i uspješnost, dakle, Muzej mora biti siguran da ono što radi, radi dobro, te da to može i dokazati. Iz toga razloga praćenje (monitoring) i vrednovanje (evaluacija) planiranih projekata (aktivnosti) pojedinaca, stručnih skupina, ali i same institucije te njenih organizacijskih jedinica i njihovih rezultata po utvrđenom kriteriju ili standardu postaje izuzetno važno za instituciju. Postupci praćenja i vrednovanja imaju važnu ulogu u osiguravanju učinkovitosti i trajne prilagođenosti Strateškog plana, u okolnostima koje se stalno mijenjaju. Svrha je praćenja i vrednovanja da se putem sustavnog ispitivanja omogući učinkovita i transparentna provedba Strateškog plana. Praćenje i vrednovanje koristit će se u svrhu učenja kako na vlastitim uspjesima tako i na vlastitim pogreškama, tj. na razumijevanje vlastitih uspjeha i neuspjeha u cilju odabiranja primjerenijih aktivnosti za promjene koje se žele postići, a sve kako bi se postigao kvalitetniji rad i jači društveni utjecaj Muzeja u zajednici.

Glavni ciljevi praćenja i vrednovanja jesu analiza i potvrda:

- **stvaranja novog znanja** - bolje razumijevanje o tome što funkcionira i u kojim uvjetima te kako poboljšati učinke različitih aktivnosti
- **opravdanosti, relevantnosti i obuhvatnosti**
 - provjerava se postoji li potreba za određenim programom;
 - primjerenost projekata lokalnim potrebama (da li su dobro procijenjene potrebe zajednice ili se povodilo za vlastitim potrebama)
 - jesu li obuhvaćene sve grupe korisnika koje imaju potrebu za projektom i njegovim rezultatom
 - koliko su aktivnosti i rezultati projekta bili dostupni svima kojima je projekt bio namijenjen
- **učinkovitosti (efikasnosti), djelotvornosti (efikasnost), odgovornosti**
 - učinkovito i adaptivno upravljanje provedbom projekta (kvalitetna provedba)
 - je li realizirano ono što stoji u projektu da će se realizirati (ciljevi i očekivani rezultati)
 - popis i analiza provedenih aktivnosti (jesu li provedene aktivnosti u skladu s postavljenim općim i posebnim ciljevima)
 - analiza direktnih rezultata i širi utjecaj rezultata (kako rezultati pridonose općem i posebnom cilju, imaju li širi održivi društveni

utjecaj – potporu različitim skupina korisnika)

- koriste li se resursi na najbolji način
- opravdavaju li postignuti rezultati uložena sredstva (novac, vrijeme, znanje, napor)

Stoga za uspješnu provedbu Strateškog plana treba razraditi načine praćenja i vrednovanja, tj. kako da se:

- definiraju aktivnosti za kontinuirano praćenje provedbe Strateškog plana;
- definiraju i osiguraju relevantni, mjerljivi, jasni pokazatelji praćenja i vrednovanja provedbe Strateškog plana (ostvarivanje mjera i

projekata, sposobnost nositelja da upravlja projektom i dr.)

- utvrdi metodologija i osigura izrada godišnjeg izvješća (rezultati i učinci projekata s obzirom na korištena sredstva)
- standardiziraju obrasci koji dokumentiraju primjenu procedure (upitnici, formulari za evaluaciju, izvještajni formulari)
- osigura da se s rezultatima vrednovanja Strateškog plana upoznaju i koriste ih svi ključni nositelji i svi dionici u procesu provedbe
- provede godišnja ocjena napretka u provedbi Strategije, koju treba izraditi prije utvrđivanja proračuna i financijskih planova za iduću

godinu.

Kako kvantitativni odnosno broječni pokazatelji temeljeni isključivo na statistici ne daju potpunu sliku o uspješnosti muzeja, tj. ne donose informacije o izravnom utjecaju usluga muzeja na okolinu, trebaju se pri vrednovanju uspješnosti Muzeja uzeti u obzir kvalitativni podaci koje se prikupljaju od korisnika, kojima bi se utvrdilo ispunjavanje ciljeva u odnosu prema posjetiteljima/korisnicima usluga, te stupanj njihovog zadovoljstva (putem intervjua, upitnika, evaluacijskih formulara i anketa, te povećanja broja posjetitelja/korisnika, a posebno povećanje broja redovnih/repetitivnih korisnika).

Strateški plan je razvojni plan podložan reviziji i izmjenama.

Nadzor nad provođenjem Strateškog plana i njegovu reviziju obavlja ravnatelj i Upravno vijeće. Revizija može biti redovna i izvanredna.

Redovna revizija obavlja se svake tri godine. Izvanredna revizija se vrši po ukazanoj potrebi kada dođe do promjene:

- zakonskih i podzakonskih propisa ili općih akata Muzeja
- kadrovskih, tehničkih ili tehnoloških uvjeta

- drugih okolnosti koje opravdavaju reviziju (ključne promjena u drugim sektorima kojima utjecaj na provedbu Strateškog plana).

U slučaju kad nije potrebno vršiti izmjene nakon redovne revizije, u tekst se unosi naznaka o izvršenoj redovnoj reviziji uz datum i potpis.

Izmjene po redovnoj i izvanrednoj reviziji unose se u tekst, kao i naznaka o izvršenoj reviziji uz datum i potpis.

Radna skupina za izradu Strateškog plana:

ravnatelj,
viši kustos Danijel Petković, mag hist. & ethnol.

član Upravnog vijeća,
muzejska savjetnica Maja Krznarić Škrivanko, mag. archeol. & museol.

kustos Anita Rapan Papeša, mag. archeol.

kustos Hrvoje Vulić, mag. archeol.

U Vinkovcima 13. rujna 2013.
Predsjednik Upravnog vijeća
Gradskog muzeja Vinkovci
Viktor Lukačević, prof.